

تلاش‌های تازه روسیه و عمان برای حل بحران یمن

منابع نزدیک به علی عبدالله صالح، رئیس جمهوری سابق یمن گفتند که به زودی روسیه رسماً پیشنهادی را اعلام خواهد کرد که به موجب آن حکومت وحدت ملی تشکیل خواهد شد و نیروهای ناظر بین‌المللی برای مراقبت از آتش‌بس در یمن مستقر خواهند شد.

به گزارش آراش آران نیوز به نقل از دیپلماسی ایرانی، منابع مطلع به روزنامه العرب، چاپ لندن اطلاع دادند که تلاش‌هایی عمانی روسی با حمایت امریکا وجود دارد که تلاش می‌شود راه حل تازه‌ای را برای بحران یمن پیشنهاد دهد. به گفته این منابع مسقط در این رابطه با تهران نیز مشورت کرده و تلاش دارد با میانجی‌گری میان مسکو و واشنگتن دیدگاه‌ها را به یکدیگر نزدیک کند تا راه حلی سیاسی خارج از چارچوب قطعنامه بین‌المللی 2216 به دست آید.

در همین رابطه منابع نزدیک به علی عبدالله صالح، رئیس جمهوری سابق یمن گفتند که به زودی روسیه به طور رسمی پیشنهادی را اعلام خواهد کرد که به موجب آن حکومت وحدت ملی تشکیل خواهد شد و نیروهای ناظر بین‌المللی برای مراقبت از آتش‌بس در یمن مستقر خواهند شد.

روزهای گذشته عمان شاهد سلسله دیدارهایی میان عبدالملک المخلافی، وزیر امور خارجه یمن و عبداللطیف بن راشد الزاینی، دبیر کل شورای همکاری خلیج فارس و سفرای کشورهای عضو دائم شورای امنیت بوده است. در عین حال اخباری به بیرون درز کرده است که حکایت از آن دارد که فشارهایی به حکومت در تبعید یمن به ریاست عبدربه منصور هادی وارد شده است تا از بعضی از شرایطش کوتاه بیاید، به خصوص در مورد تطبیق بندهای قطعنامه 2216 که بر خروج افراد مسلح از شهرها به ویژه صنعا و تسلیم سلاح‌های سنگین به حکومت تاکید دارد.

عمان بر موفقیت میانجی‌گری اش میان ایالات متحده و ایران که به توافق هسته‌ای و خروج ایران از انزوای بین‌المللی اش منجر شد، حساب کرده است. اما بسیاری از کشورهای عربی معتقدند این توافق وضعیت استراتژیک تازه‌ای به سود ایران در منطقه به وجود آورده است.

عدنان هاشم، تحلیلگر امور خلیج فارس و سیاسی ایران در این باره می‌گوید: «عمان همچنان نقش آفرینی می‌کند، مسقط نخستین بار فعالیت‌هایش را در زمینه یافتن راه حلی برای بحران یمن در آوریل سال گذشته آغاز کرد، البته به نظر می‌رسد نرمش دیپلماتیک یمن در مورد پرونده یمن به مراحل سختی رسیده است.»

وی در ادامه افزود: «درباره اخباری که درباره نقش آفرینی روسیه نیز به بیرون درز کرده، به نظر می‌رسد توافقاتی میان آن با ایالات متحده به دست آمده و دو طرف می‌روند به طرح مشترکی برسند. در این طرح ایران نیز نقش دارد و به خصوص بعد از رفع تحریم‌ها نقش ایران پررنگ‌تر شده به گونه‌ای که نوعی گفت‌وگوی سه‌جانبه میان تهران، مسکو و واشنگتن در مورد بحران یمن در جریان است.»

در همین رابطه پیام‌هایی میان سفارت روسیه در صنعا با عبدربه منصور هادی رد و بدل شده که در آن بر لزوم صرف نظر کردن از بعضی خواسته‌های قید شده در قطعنامه 2216 و خروجی کنفرانس گفت‌وگوی ملی تاکید شده است.

هاشم می‌گوید: «بعید نیست میان سفر حوثی‌ها به ایران با طرح روسیه ارتباطاتی وجود داشته باشد. همچنین احتمالاً تلاش‌هایی میان مسکو، مسقط با هماهنگی تهران و پایتخت‌های اروپایی و امریکایی در جریان است تا شاید راه حلی برای بحران یمن یافت شود.»

بعد از سفر کری به ریاض و اظهاراتی که به مخالفان سوری در مورد لزوم پذیرفتن طرح ایران و روسیه در پرونده سوریه زد، کشورهای عربی نسبت به نیت امریکا بدبین شده‌اند. به گونه‌ای که می‌گویند علی‌رغم این که کری گفته است که مواضع کشورش با عربستان در مورد پرونده سوریه یکسان است، اما پشت پرده همکاری‌ای میان تهران و واشنگتن در پرونده یمن وجود دارد که چه بسا به سود منافع عربستان نباشد.

فیصل المجیدی، تحلیلگر سیاسی یمنی در این باره می‌گوید: «به نظر می‌رسد واشنگتن در حال رایزنی با تهران برای حل بحران یمن بی‌توجه به منافع عربستان است. شاید توافق در پرونده هسته‌ای نقشی در این رایزنی‌ها داشته باشد.» وی در ادامه می‌افزاید: «دولت اوباما به این باور رسیده است که حوثی‌ها باید در مرحله پیش روی یمن نقشی داشته باشند، اگر چه در ظاهر این گونه وانمود می‌کند که از مواضع عربستان حمایت می‌کند.»

این در حالی است که نجیب غلاب، تحلیلگر سیاسی یمنی و رئیس مرکز مطالعات الجزیره عربی معتقد است که نباید تحرکات روسیه و اظهارات امریکایی‌ها را برای یافتن راه حلی حقیقی در بحران یمن جدی گرفت چرا که این اظهارنظرها پراگماتیک نیستند و تنها تلاشی برای استفاده از پرونده یمن در پرونده‌های پراهمیت دیگر برای مسکو و واشنگتن است.

وی می‌گوید: «روسیه به دنبال راه حلی سیاسی است که به ادامه اتحاد حوثی‌ها و صالح منجر شود، روسیه به دنبال گسترش نفوذ خود در منطقه است و از این پیمان می‌تواند استفاده کند. امریکا نیز می‌خواهد در این میدان حضور داشته باشد مبادا چیزی را از دست داده باشد.»